
Dekret kutnohorský v kontextu doby

Dekret kutnohorský (1409) v kontextu doby

Zveme vás na mezinárodní konferenci **Univerzity, zeměpání a zemské církve: Dekret kutnohorský (1409) v kontextu doby od založení Univerzity Karlovy (1348) do augšpurského náboženského míru (1555)**, která se bude konat ve dnech 22.– 24. 1. 2009 na půdě Univerzity Karlovy v Praze, v prostorách Karolina. Hlavními organizátory jsou Ústav dějin UK a archiv UK, [Institút mezinárodních studií FSV UK](#) a [Ústav českých dějin FF UK](#). Konference je plánována v souvislosti s výročním vydání Dekretu kutnohorského

Dekret kutnohorský byl tradičně tematizován především v kontextu české husovské reformace nebo v rámci česko-německých nacionálních kontroverzí a rozchodů. Soudíme, že produktivnější bude zapojení této historické události do širšího rámce dějin vzniku zemských univerzit, které byly zakládány za významného spoluúčinkování mateřských, již etablovaných univerzitních obcí. Bude zajímavé tázat se po různorodých motivacích, které vedly zeměpány k fundacím kompletních, ale i neúplných univerzit, či motivovaly je alespoň k založení specifických „národních“ univerzitních kolejí na již etablovaných univerzitách (pražská „Litevská“ aneb Hedvičina kolej).

Obdobně bude užitečné tematizovat také vnitřní změny univerzit jako svého druhu špičkových církevních ústavů, proměny postupně vedoucí k jistému omezení univerzálních, celocírkevních a celoevropských momentů jejich názorové i církevně politické působnosti a ke stále silnějšímu zdůrazňování vazby konkrétní univerzity k „její“ zemské církvi, a tím pádem i k příslušné zeměpanské církevní politice.

Právě tyto aspekty budou dle našeho názoru velmi důležité pro pochopení specifčnosti, nebo naopak typičnosti české situace roku 1409 a odlišnosti, či naopak podstatné podobnosti mezi secesí části pražských profesorů a scholárů do Lipska po vydání Dekretu kutnohorského a předchozím pražským spolupůsobením při zakládání univerzit v Erfurtu, Heidelbergu, Vídni, Kolíně nad Rýnem nebo v Krakově. A ještě výrazněji se tato kvalita událostí roku 1409 projeví, když ji srovnáme s procesem a motivací proměn univerzit, resp. zeměpanských univerzitních reforem a nových založení v rámci německé reformace

16. století. V této perspektivě stojí Dekret kutnohorský nejen v kontextu expandujícího zájmu pozdně středověkého zeměpána o zajištění „přiměřeného“ vlivu na univerzitě nacházející se v jeho zemi, nýbrž i na počátku éry přesvědčení zeměpána, že zemská univerzita je především „jeho“ významným účelovým zařízením – ať již zůstává formální součástí „univerzitní krajiny“ obecné římské církve, nebo se etabluje jako význačná instituce zemsky spravované, financované i mocensky ovládané církve protestantské.

Chtěli bychom těmto otázkám zasvětit mezinárodní konferenci, která na problematiku zeměpanských a zemskocírkevních reforem a založení pohlédne v komparativní perspektivě středoevropského horizontu.

[Program konference ke stažení](#)